

Monumentnummer*: 523314

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **11 december 2001**
Kadaster deel/nr **82984/15**

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Amsterdam		Amsterdam		Noord-Holland			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Jollemanhof	19			1019 GW	Amsterdam		
Jollemanhof	21			1019 GW	Amsterdam		
Jollemanhof	23			1019 GW	Amsterdam		
Jollemanhof	25			1019 GW	Amsterdam		
Jollemanhof	27			1019 GW	Amsterdam		
Jollemanhof	29			1019 GW	Amsterdam		
Jollemanhof	31			1019 GW	Amsterdam		
Jollemanhof	33			1019 GW	Amsterdam		
Jollemanhof	35			1019 GW	Amsterdam		
Jollemanhof	37			1019 GW	Amsterdam		
Jollemanhof	39			1019 GW	Amsterdam		
Jollemanhof	41			1019 GW	Amsterdam		
Jollemanhof	43			1019 GW	Amsterdam		
Jollemanhof	45			1019 GW	Amsterdam		
Jollemanhof	47			1019 GW	Amsterdam		
Jollemanhof	49			1019 GW	Amsterdam		
Jollemanhof	51			1019 GW	Amsterdam		
Jollemanhof	53			1019 GW	Amsterdam		
Jollemanhof	55			1019 GW	Amsterdam		
Jollemanhof	57			1019 GW	Amsterdam		
Jollemanhof	59			1019 GW	Amsterdam		

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>House letter*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Jollemanhof	61			1019 GW	Amsterdam		
Jollemanhof	63			1019 GW	Amsterdam		
Jollemanhof	65			1019 GW	Amsterdam		
Jollemanhof	67			1019 GW	Amsterdam		
Jollemanhof	69			1019 GW	Amsterdam		
Jollemanhof	71			1019 GW	Amsterdam		
Jollemanhof	73			1019 GW	Amsterdam		

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Amsterdam	N	4240	A196	
Amsterdam	N	4240	A200	
Amsterdam	N	4240	A180	
Amsterdam	N	4240	A198	
Amsterdam	N	4240	A185	
Amsterdam	N	4240	A189	
Amsterdam	N	4240	A197	
Amsterdam	N	4240	A188	
Amsterdam	N	4240	A181	
Amsterdam	N	4240	A184	
Amsterdam	N	4240	A186	
Amsterdam	N	4240	A199	
Amsterdam	N	4240	A183	
Amsterdam	N	4240	A187	
Amsterdam	N	4240	A194	
Amsterdam	N	4240	A201	
Amsterdam	N	4240	A195	
Amsterdam	N	4240	A182	

*Omschrijving***

Inleiding

Voormalig PAKHUIS 'AFRIKA' met laad- en lossteiger, in opdracht van de N.V. Handelskade gebouwd in 1915 naar ontwerp van A.J. Joling en in 1935 aan de buitenkant ingrijpend verbouwd door de architect J. de Bie Leuveling Tjeenk in een stijl die invloed van het Functionalisme vertoont. De monolitische betonskeletstructuur, uit 1915 is een vroeg voorbeeld van het 'mushroom' systeem in Nederland.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het pakhuis maakt deel uit van een rij aaneengesloten pakhuizen die, als strook geklemd liggen tussen het N.S.-emplacement en de noordelijk gelegen IJhaven. Tot de inrichting van het gebied in de directe omgeving horen ook de loskades en de rolkraan. N.B. Het pakhuis, op onderdelen gewijzigd, is niet meer als zodanig in gebruik.

Omschrijving

Het in bakstenen kruisverband opgetrokken pand heeft een vrijwel rechthoekige plattegrond en telt vijf bouwlagen. Het dak is samengesteld uit vlakke delen en schuine dakschilden.

De voorgevel is naar de stadszijde gekeerd en wordt gekenmerkt door een uitgewassen betonnen frame (negen traveeën) met invullingen van baksteen. De vier verdiepingen kragen over zodat de draagconstructie van het monolithisch betonskelet zichtbaar is. Losgaten bevinden zich in de tweede, zesde en achtste travee en op de begane grond, de laatste met oorspronkelijke strokendeuren naar de betonnen losperron. In drie traveeën hebben de losgaten de oorspronkelijke dubbele luiken. Links en rechts is op de twee hoeken van de verdieping in metalen belettering de naam van het pakhuis 'Afrika' aangebracht, zowel aan de voor- als achterzijde. De linker hoektravee wordt in beslag genomen door een trappenhuis. Boven de begane grond, aan de linkerzijde bevindt zich een naar achter gelegen, smalle uitbouw die ten dele voor een travee van het aangrenzende pakhuis is gebouwd. De zijkant van de aanbouw die haaks op de gevel is geplaatst bevat drie ramen met glazen bakstenen.

De achtergevel, gericht naar het IJ, bezit over de volle breedte van het pand een losperron, opgetrokken uit beton, baksteen en staal, bereikbaar via twee trapjes, respectievelijk evenwijdig en haaks op de gevel. In het perron bevinden zich brede losopeningen en gekoppelde raampjes. Op het losperron sluiten strokendeuren aan van het enkelvoudige en harmonica-type. De losgaten eindigen tegen de liggers van het betonnen frame, die aan het losperron met doorgetrokken latei. Voor de losgaten op de verdiepingen zijn aan stalen kettingen, inklapbare laadbalkons gehangen. De gevel wordt bovenaan ter plaatse van de middelste vier traveeën, afgesloten door een convexe stalen plaat. Het losgat hieronder bevat als enige in de gevel een hijsbalk. Hierboven op het dak bevindt zich een kubische betonopbouw met flauw bollend dak.

Interieur In het grid van het monolithisch betonskelet bevinden zich 3 x 8 vrijstaande kolommen met paddestoelkapitelen per bouwlaag.

Waardering

Het pakhuis 'Afrika', oorspronkelijk uit 1915, is van algemeen belang wegens architectuur-, cultuur-, en bouwhistorische alsook typologische en industrieel-archeologische waarde, als vroeg voorbeeld van betonskeletbouw met paddestoelkolommen in Nederland en als onderdeel van een historisch gegroeide havenbebouwing met bedrijfs- en/of opslagfunctie uit het stoomtijdperk. Het pakhuis is stedenbouwkundig van waarde vanwege zijn ligging aan de IJhaven met kademuur, smalspoor en kranen.

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Opslag

Functie

Pakhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument